

# LUMINA CRESTINĂ

Voi sunteți lumina lumii

REVISTA DE MISIUNE CREȘTINĂ

Voi sunteți sarea  
pământului

Director: Pr. GH. GEORGESCU

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: CĂLARAȘI IALOMIȚA, STR. GRIVIȚA No. 179

## Intru mulți ani Conștiința misiunii preoțești

(Urmare)

### Măria Ta!

E ziua onomastică a Marelui Voevod Mihai, e sărbătoarea tinereții, a curățeniei, a înălțării de cuget, a viitorului și a încrederii.

Neamul a îmbrăcat haină festivă, soarele străluce pe tot întinsul țării și o altă lumină a pătruns în ochii fiecăruia.

Este bucuria pe care o simțim, privind pe acest Vlăstar Regal, lat în spete, plin de viață un adevărat Fiăcău al Neamului, stând mândru și stăpân pe sine, alături de Părintele Său și veghind la destinul acestui popor.

Este nădejdea pe care o avem implântată în suflet că această țară, acest norod, își va împlini misiunea lui, își va desăvârși destinul și își va consolida o situațiune pe care a câștigat-o prin trudă și prin neasemuite sacrificii.

Dar sărbătoarea de azi a Măriei Sale Marelui Voevod Mihai de Alba Iulia, mai are o deosebită însemnătate fiindcă vine după împlinirea celor 18 ani, adică după luarea majoratului.

Crescut în respectul și adâncă cunoaștere a trecutului nostru viforos, Măria Sa Mihai Moștenitor al Tronului și purtător al unui nume de frumoasă rezonanță națională, este astăzi și locotenent în armata țării păstrător și continuator al unei tradiții a casei noastre domnitoare.

Pentru sănătatea Măriei Sale Marelui Voevod de Alba Iulia, pentru izbândirea misiunii Lui și pentru gloria familiei noastre Regale țara întreagă ridică rugă fierbînți Domnului Dumnezeuul nostru și îi urează din tot sufletul.

Intru mulți ani Măria Ta!

Căci, în adevăr, trăim secolul celei mai înaintate civilizații și a celei mai înalte culturi științifice: invențiuni adaptări și realizări tehnice de uriașă importanță pentru mai binele insului și pentru folosul colectivității se fac neîncetat. Și totuși, suntem nu numai departe de acea fericire înaltă și de acea sfântă armonie socială ce se caută ase întrona, darne găsim la o răspântie de vremuri din cele mai amenințătoare și mai periculoase pentru viața omenirii, când niciun glas profetic nu s'a putut ridica atât de dărz pentru a putea înfrânge clipa groazei în care încă suntem proniți. Am spus, că suntem în acea șasesprezecime de secundă când un instantaneu batjocoritor al sufletului acestei omeniri se poate lua pentru pilduirea posterității. Numai acum putem prețui cu adevărat trebuința unei busole precise, care să ne asigure de limanul izbăvirei. Numai acum simțim lipsa unei iluminări providențiale, lipsa propriei clarități a conștiinței noastre, cu putere de descifrare a căii sănătoase, a noimii de viață, a sensului unic, a idealului moral, care a fost svârșit și desprețuit! Numai acum vedem, când destulă ură clocoțeste între popoare, când destulă vrăjmașie se înalță spre cer pentru o biruință de principii de viață sau cuceriri de teritorii. Numai acum vedem marea noastră înstreinare de «adevărul» veșnic și înțelegem cât de iluzorie este puterea materiei în fața absolutului, când Satana doritor de sânge și-a aruncat de câțiva ani sabia pe pământ, încât par'ca stihiiile întregului cosmos tot mai înverșunat se încheștază într-o luptă decisivă pentru soarta viitoare a omenirii. Progresul științei și al materiei ne oferă azi spectacolul macabru al unei «barbarii cu adevărat înaintate», iar sufletul necultivat, părăginit și

prostit de această prăpăstioasă disproporție, se retrage fricos în cochilia insuficienței sale pregătiri.

Și atunci, care ne mai este justificarea echivocului în atitudini, a băgănelii în cuvânt și a întâzierii în expectativă? Mai șocotim oare «oportunitatea» prilej de salvatoare speculație, iar oportunistul drept metodel fericit de câștigarea cauzelor, pe orice țărâm?

Ci mai cu grabă să ne trezim din adâncă neorânduială și să căutăm a ne înalța pe parapetul siguranței de noi înșine, spre a putea să răspundem cu succes — într'un glas și la o singură comandă, — oricărei încercări de înfrângerea idealurilor noastre curate sau de atingerea drepturilor și patrimoniului nostru.

Să încetăm a ne folosi scutul lașității în aspirațiile, ca și în datorințele sau chemarea noastră, sau de a mai cofunda sinceritatea — mărgăritar spiritual de cerească valoare — cu interesele pământești cele mai meschine și să înțelegem că toate aceste convulsii, temeri serioase și nesiguranțe pentru ziua de mâine, sunt consecința fundamentalii erori de a nu se fi dat sufletului «partea sa» de proțuire, de a nu fi întreținut legătura dintre existența noastră pământească și eternitate.

Sunt consecința logică a nepăsării și desinteresării nu nu numai față de înălțimea spiritului în toate actele vieții acesteia, ci față de elementarele și fireștele lui cerințe.

Sunt roadele funeste ale unilateralității materialismului, ca concepție de viață.

În speță, este blagoslovenia civilizației occidentale, care a lansat această concepție și pe care ne-a transmis-o și nouă, în deosebi pe cale intelectuală, prin generațiunile de tineri trimiși să se adape acolo la înalta și rafinată cultură a vremurilor!

În acest chip a pătruns și s'a impus în cultura noastră românească și s'a propovăduit ca dogmă de viață, materialismul istoric și științific. Cu orgoliu și cu exclusivism și-a asumat atotputința de a rezolva orice problemă a vieții, de a lecu orice rană a sufletului și de a răspunde satisfăcător tuturor întrebărilor asupra rostului și finalității acestei vieți.

Tot «în virtutea» acestui contract cu civilizația apusului și cu deosebire pe aceeaș cale a «luminării minții» am importat apoi, potrivit cu pasul vremii și fără vreun control riguros al sănătății lor al valorii intrinsece și practice, al consonanței și necesității lor pentru viața românească, tot puhoiul de sisteme de cugetare, de discipline și de teorii savante, care s'au dovedit tot atâtea fatalități pentru sufletul contemplativ și viața socială patriarhală a neamului nostru.

Așa ne-am trezit cu democratismul, doctrină socială de izbăvire generală care la rândul său a rodit: în materie de credință religioasă, indiferențismul în clasele sociale înalte, și pe teren politic a culminat în floarea dezagregantă a politicianismului, ce a decedat. Apoi francmasoneria ocultă și organizată, cu pretențiune de a instaura o nouă ordine socială. Comunismul ateu și agresiv, politic și religios, care s'a afirmat cu un inamic fățiș și intens activ împotriva vechei așezări a întregii lumi. Secularismul religios și subversiv, care a recrutat victime la periferiile orașelor și satelor.

Toate aceste «doctrine» obscure, bolnăvicioase, își susțineau și unele încă își mai susțin dreptul la viață și cereau sau cer ascultarea și organizarea societății după principiile

și planul lor, care duc la fericirea omenirii. Ele n'au ezitat să atace, orice așezământ tradițional ce li s'a părut că prin structura și acțiunea lui le împiedică îndrăznețele lor experiențe, le denunță intențiile anti-naționale și le anulează orice sorți de izbândă.

Astfel au lovit în Biserica creștină Ortodoxă, cea mai de seamă instituție de susținere a vitalității unui neam. Și implicit au lovit și în sufletul neamului nostru, cautând să-l subjuge credințelor noi, să-istrecoare, în orice chip, ideile și cunoștințele «veacului apostatic». Și, dacă n'a reușit în total să tulbure sau să destrame acest suflet național și să-l desloce de pe temeliiile lui tradiționale, este că puterea credinței creștine a viat încă în profunzimea conștiinței românești: Ele au reușit totuși, în parte, să zăticnească neamul în bunul și normalul să mers, l-a întârziat și l-a buimăcit momentan cu «noutățile și curiozitățile» oferite silnic. Mai ales că în epoca cea mai de pe urmă, neamul nostru era și a rămas adânc aplecat asupra sa însuși, având trebuință tocmai de o unitate sufletească, adică de o consolidare între hotarele României întregite.

Acestea sunt fețele sub care materia a lucrat, în general, la instreținerea sufletului omenirii de Dumnezeu.

Dar astăzi, suntem, iată, tocmai într'o fază de desnodământ, de haos sgomotos, de lentă lăcăerare a lumii, într'o fază în care experiențele nefaste, imperfecțiunile sistemelor de conducere a popoarelor și contradicțiile de principii au ajuns la o scadență, când se caută și se dorește

biruința lipede a adevărului untc.

Sufletul, ire cu atâtea bărbăție a suportat toată apăsările, turpitudinile și negațiunile atee ale veacurilor, a ajuns acum la paroxism și-și cere drepturile și întâtatea sa la viață.

E adevărat că se găsește încă sub obsesia și stăpânirea materiei. Căci omul prins în vârtejul progresului atât de complex al materiei, adânc depersonalizat tocmai prin faptul că și are tranl zilei în totală dependență de acest materialism, fiind însuși redus la un mic șurub din mecanismul tehnicii științifice a acestei civilizații, nu se mai găsește în capacitatea de a face hotărâtoare efortări de voință pentru descătușarea sa din lanțurile concepției materialiste. Dar dorește în intimitatea lui sufletească, cu o neostoiată sete, înălțarea ființei sale către Dumnezeu, dorește reculegerea interioară, pacea spirituală și traiul vremurilor patriarhale.

Și pentru a ne convinge de existența acestui suspin a lumii pentru desrobirea din materie, pentru a simți, a recepta și a aprecia suspinul acesta, nu avem nevoie decât de o sensibilitate de conștiință, chiar și medioeră. Căci ce altă talmăcire pot avea oare nenumăratele cazuri de teofanie de pe meleagurile țării noastre, sau nesfârșitele valuri ale mulțimii ce se precipitau anii trecuți către locul sfânt al Maglavitului, decât căutarea Aceluia care singur poate reda vieții echilibrul ei sfânt, eliberând de sub povara concepțiilor materialiste și stămpărând setea de dreptate și adevăr. Aceste valuri ale mulțimilor de căutători și închinători ai lui Dumnezeu, bătătoreau cu pocăință un drum, pe care le pur-

## Berdiaev Nicolae, Hristianstvo i antisemitizm

(Crestinism și antisemitism) art. in: *Puti, revista rusă*  
No. 56, Mai — Iunie, Paris 1938 pag. 3 — 18.

Autorul combate teoria și practica rasismului calificând pe creștinii cari cred că pot fi și antisemiți, ca fiind «superficiali într'un mod izbitor». Crstianismul — după origina lui omenescă — este o religie de tip evreesc, adică de tip mesiano — profetic. Poporul evreesc a adus în omenire duhul mesiano — profetic în conștiința religioasă asupra lumii. Și duhul acesta a fost cu totul străin atât culturii spirituale greco-romane cât și celei hinduse. Duhul «arian» nu este mesianic, nici profetic. El este strein de apariția vrunii Mesia în istorie, a metaistoriei în istorie. Antisemitismul german se transformă într'un

anticrestinism, care a pus stăpânire rând pe rând pe mai multe state din Europa ca Germania, Polonia, România și Ungaria. Și acest antisemitism atot puternic este o răsturnare a teoriilor umanitare ale veacului al XIX-lea. Mai curios e faptul că el a apărut și în Franța, cea mai umanitară țară din lume.

Poporul evreu a trăit tragedia cea mai cumplită pe care a putut-o suporta cineva dealungul veacurilor și cu toate acestea el nu a încetat de a exista și de a avea o unitate. Incadraj într'un plan divin «poporul acesta trebuie să trăiască până la sfârșitul veacurilor».

Problema evreilor poate fi tratată din mai multe puncte de vedere, autorul însă caută să pătrundă în «taina istoriei». Antisemitismul a fost — în trecut o acțiune pornită din partea creștinilor, «asupra cărora planează un mare păcat din cauza atitudinii lor față de poporul iudeu» din sânul căruia au eșit: Iisus, mama și tatăl lui, apostolii, etc.

În evul mediu păcatul acesta a fost foarte mare, când cavalerii feudali au persecutat și ucis pe evrei pentru ca să nu le plătească datoriile. Acum, asupra creștinismului planează datoria de a proteja pe evrei, datorie pe care Vladimir Soloviev a căutat să și-o îndeplinească.

Pentru noi creștinii de azi nu se pune întrebarea dacă evreii sunt buni sau răi, ci dacă noi creștinii suntem buni sau răi. Răspunzând acestei întrebări N. B. afirmă că noi creștinii suntem mai răi decât evreii. Crești-

tau acel tainic resort din sufletul omenesc, ce cere vieții certitudinea reală a ei, permanența ei, continuitatea în veșnicie și absolut: «Fecisti nos ad Te Domine et inquietum est cor nostrum, donec requiescat in Te» (Fericitul Augustin).

Dar în aceste momente de dezorientare și sbucium, de însetoșare după cuvântul lui Dumnezeu, de înfrigurată căutare a temeiului și rațiunii supranaturale a acestei vieți, se întinde de undeva, lumii ce vrea mântuirea, vreo mână de ajutorare, de salvare din haosul în care se îmbulgesc și dela răscruce în care forfotesc, și i se arată cu deadinsul vreun far de lumină care să-i înlesnească și mai mult silința ei de izbăvire? Este la această operă de salvare a celor ce o imploră sau a celor bătuiți de viforul desnădejdiei și amenințați de apele înecului sufletec, prezentă și activă Biserica lui Hristos? Ține aprins farul învățăturilor și îndemnurilor sale și are ea slujbași conștienți de datorie și devotați până la jertfa de sine?

Căci dacă este adevărat că doctrina creștină oferă cea mai înaltă concepție de viață, conducând la mântuire sigură prin faptul că posedă «Adevărul» veșnic, apoi ea trebuie a fi făcută cunoscută, trebuie împrăștiată și semănată în suflete pentru a-și putea da roadele. Și misiunea aceasta a răspândirii ei în lume este încredințată Bisericii ca instituție, care e depozitara acestei doctrine și totodată propovăduitoarea ei prin preoții săi, ca reprezentanți și ca organe de acțiune ale ei.

### Preot CONST. FRÂNCU

Va urma

nii ar avea să-și reproșeze mult nu numai în ceace privește problema evreilor, ci și în problemele sociale, a războiului și a raporturilor dintre state. «Principal, problema defectelor evreilor nu are nici o însemnătate» Psihologicește problema aceasta se explică ușor: poporul evreu a fost umilit de alte popoare și el a căutat să se mângâie prin conștiință că este un popor ales și că are o înaltă misiune în lume.

Cu poporul german se petrece de altfel același fenomen: după războiul mondial el a fost atât de umilit încât a căutat să se mângâie cu conștiința că este un popor superior, care trebuie să domnească asupra altor neamuri.

Proletariatul este în aceeași situație fiind clasa cea mai umilită, ea se mângâie cu conștiința că are un rol mesianic în eliberarea omenirii. Poporul evreu este un popor cu pre-

În Sf. Evanghelie găsim tot ce ne îndreaptă spre o viață de sfințenie. Mai ales găsim preceptul preceptelor — dragostea — concretizată în iubirea către aproapele. Sf. Evanghelist Ioan zice: «Dumnezeu este iubire». Sf. apostol Pavel către Corint. spune: «Iubirea e singura care rămâne. Dragostea e de esență divină.

În general ea este devotament, sacrificiu, uitare de sine. Această abnegare în profitul aproapelui este virtutea prin excelență practică de Mântuitorul și lăsată în doctrina Lui. Când această doctrină va fi înțeleasă în sublimitatea ei primitivă și aplicată de popoare, va domni pacea și dragostea între oameni. Din prisosul dragostei isvorăște mila, virtute, care ne spropie de Dumnezeu.

Fiecare om posedă în sufletul lui o schinteie din acest foc sacru. Când mila stăpânește inima, dispăre egoismul, ura, invidia, vanitatea, orgoliul. Mila dispune pe om la bunăvoință, umilință și iubire către aproapele. Sfânta Evanghelie zbucesc în dragoste către desmoșteniții soartei. Și urmând învățăturile Evangheliei, să ne plecăm ca Samariteanul milostiv, asupra răniților din calea vieții.

Să lăsăm deci sufletul să se înduioșeze de suferințele semenilor noștri. Lacrămile, sfaturile și a-

Poruncă nouă dau vouă să vă iubiți unul pe altul.

## Milostenia este cheia cerului

jutorul nostru să picure, ca un balsam peste rănilor. Mila creștină se cristalizează prin practicarea milosteniei. Sunt multe feluri de a practica milostenia. Nu trebuie confundată cu pomana, e o diferență. Pomana e necesară când miluim pe cerșetorii de profesie.

Altfel e umiltoare și pentru cel ce o face și pentru cel ce o primește. Binefacerea însă se adresează fără a jigni pe nefericiți și pornită dintr'un sentiment de dragoste și milă, leagă pe binefăcător de cel obligat. Mulți dintre noi dorim pentru a face binele să avem mai multă avere ca miluind să nu ne privăm de nimic. Adică să începem prin a mai adăuga peste ce avem Această lăcomie și egoism, anulează, meritul gestului. Mila creștină gândește întâi la sărac apoi la sine. Sublimul milosteniei este a o realiza din puținul ce avem.

Din munca, oboseala, privațiunile de tot felul, cest sacrificiu place Domnului și e bine primit.

Obolul săracului trage mai mult în balanța lui Dumnezeu, decât surplusul bogatului. Dar nu numai cu banul putem șterge lacrămile săracului. Milostenia recomandată de Mântuitorul constă mai ales din bunăvoința acordată aproapelui nostru în toate ocaziile suferinții. Oricui și oricând putem adresa un sfat, un îndemn

prietăți contraste. Polaritatea: Înalt și Jos se găsesc la el ca și la alte popoare ca cel rus de exemplu. Judecând după polaritatea naturii sale, poporul rus are trăsături comune cu poporul evreu, asemănându-i-se acestuia prin conștiința rolului lui mesianic de care este stăpânit.

Antisemiții scot totdeauna în evidență defectele evreilor; dar un popor se judecă după faptele sale înalte, nu josnice. Poporul german trebuie judecat după filosofii, misticii, muzicanții și marii lui poeți, iar nu după plutonierii și negustorașii prusieni. Tot astfel, poporul evreu se poate judeca după proorocii și apostolii eșiți din sânul lui, iar nu după cămătarii evrei.

«Fiecare dintre noi poate avea simpatiile sau antipatiile sale din sânul unei naționalități oarecare. Sunt oameni cari nu-i iubesc pe germani, pe poloni sau pe români». În

acest caz noi nu putem face nimic «Însă ura față de un întreg popor este un păcat, este o omucidere și cel care urăște trebuie să poarte acest păcat» Ori poporul evreu nu constituie o națiune. El trăiește prin destinul său exclusiv religios, fiind un popor ales din sânul căruia s'a născuț Mesia. El n'are un destin istoric, ca atare istoricește, el trăiește prin destinul altor popoare. «Creștinii sunt datori să recunoască faptul că poporul evreu este un popor ales de Dumnezeu, lucrul acesta îl cere religioasă creștină, însă ei uită adeseori. Trăim azi în epoca unui naționalism feroce, al cultului forții brutale, adevărată reîntoarcere la păgânism». Azi se petrece un proces de răsturnare a creștinismului și a umanitarismului. Și naționalismul ar trebui osândit de biserică, el fiind o erezie. Biserica romano-catolică nu este de parte de a pronunța această osândă.

bun, un zâmbet, o floare, o strângere de mână cu bunăvoință și dragoste. Să nu facem deosebire între nenorociți. Să nu-i desprețuim ori să-i jignim în nici un fel. *Model să ne fie divinul Mântuitor*. «Ce ar face El văzând acest sărman». E drept că unui cerșetor de profesie ușor îți este să-i dai un ban cu câteva cuvinte de mângâiere și încurajare. Afară de aceștia însă sunt mulți chiar foarte mulți cari mascându-și și ascunzându-și suferințele sărăciei sunt mai de compătimit. Nu-i greu a-i afla și identifica.

Și atunci stânga să nu știe ce face dreapta.

Ajutorul să le sosească generos la timp și ca picat din cer. Puținul nostru la ei e foarte mult. S'o facem însă cu bunăvoință și dragoste. Si atunci creștine milostiv, se poate să guști o bucurie mai deplină, când din puținul tău ai șters o lacrimă. Dintr'o față crispată de durere și desnădejde făcuși un obraz zâmbitor și mulțumit. Dintr'un ochiu stins și înfricoșat de spectrul foamei și al frigului, făcuși un ochiu strălucitor de bucurie și nădejde? Ce satisfacție sufletească mai poți năzui? Mai ales, iubite frate, când știi că impliniși porunca Mântuitorului care sună: «Fiți milostivi precum Tatăl nostru din ceruri milostiv este». Milostenia este cheia cerului pe care o ținem în mâna noastră.

**Tolina N. Tzopescu**

## „NEPOTISM și FAVORITISM“

Insfârșit, iată că bunul Dumnezeu a ajutat înțelepciunea conducătorilor noștri de a da acum țării un program de o *«adevărată înnoire și propășire obștească»*, pentru promovarea elitelor puse în slujba Majestății Sale Regelui și a Țării. Printr'un program dat țării «Frontul Renașterii Naționale», frontul care cuprinde în el Țara întreagă și toate conștiințele, cere muncă, ascultare și credință. Pe de altă parte asigură și distinsul nostru profesor D-I Giurescu, ministrul Frontului Renașterii Naționale «încurajarea elementelor intelectuale muncitoare și cu calități excepționale. Atențiune ne-a fost reținută de următorul pasaj, de o importanță esențială desigur și pentru bunul mers al bisericii.

«Cei mai buni la locurile de frunte; cei mai capabili, în posturile de răspundere.

Criteriile de înaintare nu mai sunt acum *nepotismul și favoritismul politic*, ci munca și credința în Rege și în viitorul Țării»

Subliniem cu bucurie acest pasagiu din programul Frontului Renașterii Naționale, dat țării de lumina clar văzătoare a D-lui Ministru Giurescu și credem că și în biserică se vor aduce noi reforme, *înlăturând relele care ne bântuie*.

Nu atacăm pe nimeni — spunem numai adevărul, — care adesea poate supăra pe mulți făcându-i să-și pipăie chelia de pe cap. Nu este o crimă a spune adevărul,

ci crima cea mare este atunci când se ascunde adevărul.

Dela tribuna acestei foi, ne-am propus să dăm lumina și să arătăm unde este întunericul ca cei ce sunt clari văzători să nprăștie întunericul și să curețe putregaiul dând bisericii acel duh de viață nouă cerut și dorit atât de viu de Augustul nostru Suveran.

Înțeleptul nostru, Ministru D-I Giurescu, credem că va sesiza cele mai înalte foruri bisericesti, cerându-le să nltature din administrații «nepotismul, rudele și favoriții» făcând loc elementelor capabile să muncească și să ocupe locurile de unde se poate lucra cu multă râvnă pentru casa Domnului.

«Cine se distinge în lupta pentru idealurile Frontului Renașterii Naționale, cine pune inimă și convingere, cine aduce toată priceperea și puterea lui de muncă pentru această solidarizare, întărire și propășire a obștii românești, acela firesc trece în primele linii, spre postul de comandă unde îl așteaptă toată cinstirea, dar și toată răspunderea, care trebuie să fie a voințelor de fier, a brațelor vânjoase și a pregătirii serioase».

Înlăturarea atmosferei sufocante a nepotismului, rudelor și favoritismului, va prilejui elementelor de elită ieșirea de sub apăsarea întunericului și afirmarea lor ca energii creatoare și datătoare de lumină în slujba Tronului și obștii românești.

«Fiecare; la locul său, să se distingă: prin muncă și credință, la izbânda tuturor și a Țării».

Dar evreii cad pradă nu numai acestui naționalism, ale cărui motive de existență sunt mai adânci decât ne închipuim noi. «*Fără îndoială că există o frică mistică față de evrei*», frică pe care-o încearcă oamenii cu o cultură mediocră și cari sunt ușor impresionati de mituri și legende.

«Destinul evreilor este, fără îndoială, paradoxal: o continuă căutare a unei împărății pământești și lipsa unui stat al lor pe care-l au până și cele mai mici și neînsemnate popoare; conștiința mesianică de popor ales, și ura și prigoana din partea celorlalte popoare; înlăturarea crucii ca motiv de scandal, și răstignirea acestui popor la toate răserucile istoriei sale». Și mai isbitor este faptul că lepădându-se de cruce ei o poartă pe umeri, iar cei cari au primit-o au răstignit de atâtea ori pe alții pe ea.

Sunt mai multe forme de antisemitism dar cea mai răspândită este

ideologia antisemitismului rasist, care poartă o ură de moarte evreilor din punct de vedere creștin, antisemitismul rasist nu poate fi admis și nici nu poate sta în fața criticii atât din punct de vedere religios, moral cât și științific. Creștinul nu-l poate admite atâta vreme cât el vede în fiecare om chipul și asemănarea lui Dumnezeu.

Rasismul este neuman, înlătură demnitatea omului, valoarea lui personală, predicând ura. Rasismul este cea mai vulgară formă a materialismului economic. Rasismul este forma externă a determinismului și distrugerea libertății spirituale. Este un fatum al sângelui, stare din care omul nu se mai poate mântui. Ideologia rasistă reprezintă un mai mare grad de deumanizare decât ideologia de clasă proletară. Un rasist chiar dacă ar fi nobil sau burghez după sânge, devine un comisar al

poporului. Proletari n'au fost nic Marx, nici Lenin. Din punct de vedere rasist pentru evreu nu există mântuire; lui nu-i poate fi de folos nici trecerea la creștinism, nici dependența prin naturalizare, de o națiune carecare; asupra lui planează fatumul sângelui. Dar rasismul nu poate fi admis nici din punct de vedere științific fiindcă antropologia contemporană consideră ca fiind foarte nesigură însăși noțiunea de rasă. Rasismul face parte din sfera mitologiei, nu a științei. Știința contemporană nu recunoaște existența însăși a rasei ariene. Nu există nici o rasă curată. Rasa este o categorie zoolo-gică, nu antropologică; preistorică, nu istorică. Rasa ariană aleasă este un mit al lui Gobino, care a fost un pictor iscusit, un gânditor subtil, dar nu un antropolog. O rasă aleasă este un mit ca și o clasă aleasă. Dar mitul poate avea o energie dinamică,

# MANIA

«Ați auzit că s'a zis celor de demult: să nu ucizi; iar cine va ucide, vrednic va fi de osândă. Eu însă vă spun vouă, că oricine, care se va mânia pe fratele său, vrednic va fi de osândă.

(Mat. V, 21-22)

Dacă simți vre o durere în trupul tău, aceasta însemnează, că este ceva în dezordine: sau că faci ceea ce nu trebuie să faci, sau că nu faci ceea ce trebuie să faci același lucru se întâmplă și în viața ta spirituală. Dacă simți vre-o neliniște, sau turburare, să știi că este ceva în dezordine sau, că iubești ceea ce nu trebuie să iubești, sau că nu iubești ceea ce trebuie să iubești.

Păcatele: lăcomiei, vanității și al voluptății sunt vătămătoare prin însăși natura lor. Dar ele sunt cu atât mai vătămătoare acelor, cari din pricina lor săvârșesc cel mai vătămător păcat: reavoința, lipsa de dragoste față de oameni.

Nu furtul,uciderea sau durerea sunt groaznice. Ce este furtul? Este trecerea unui lucru dela un om la altul. Acest fapt a fost totdeauna în omenire, și va fi; luat în sine, el nu este groaznic. Ce esteuciderea, durerea? Este trecerea oamenilor dela viață la moarte. Trecerile acestea au fost, sunt și vor fi totdeauna și luate în sine, ele n'au nimic groaznic. Faptul cel mai groaznic nu este însuși furtul, sauuciderea, ci simțămintele acelor oameni, cari

urăsc pe aproapele lor; groaznică este ura acelor oameni, cari din pricina ei, și pentru ea, fură,ucid și pricinuesc durere.

## Absurditatea păcatului

Budiștii spun, că pricina oricărui păcat este prostia. Acesta este un adevăr, care se aplică oricărui păcat, și mai cu seamă păcatului urii.

Pescarul sau vânătorul se supără pe pește sau pasăre fiindcă nu înțelege nici pe unul nici pe alta, iar eu mă supăr pe om pentru că face pentru sine lucrul de care vre nevoie, iar nu lucrul pe care l-ași vrea eu de la el. Toate acestea nu nu sunt absurde?

Un om te-a supărat cu ceva, tu te-ai supărat pe el. Întâmplarea a trecut. Însă în sufletul tău s'a sălășluit, din clipa aceea, răutatea față de acest om și când te gândești la el. te mângâii. Ca și cum diavolul, care stă totdeauna la ușa sufletului tău, s'a folosit de acest prilejadică de clipa când tu ai simțit o răutate față de acel om — și deschizând ușa a sărit în inima ta, unde domnește ca un stăpân. Alungă-l și fii atent să nu-i deschizi ușa prin care a intrat el.

Era odată o fată prostă. Și a orbit ea din pricina unei boli și nu putea să priceapă nici decum că este orarbă. Și se supăra, fiindcă ori unde mergea se lovea de orice-i eșă în cale. Și epunea, că nu ea se lovește de lucruri, ci lucrurile se lovesc de ea.

Același lucru se întâmplă și cu oamenii, când ei orbesc pentru viața duhovnicească. Lor li se pare,

că toți ce-i pe care-i întâlnesc în viață le fac numai rău și se supără pe oameni nevrând să înțeleagă, asemenea fetei prostănace, că răul le vine dela ei înșiși, iar nu dela alți oameni, și aceasta din pricină că ei sunt orbi pentru viața duhovnicească și trăesc numai pentru trup.

Om, cu cât va fi mai mândru, cu atât mai ușor va ține mânia față de semenii săi. Și cu cât va fi el mai smerit, cu atât va fi mai bun și se va supăra mai puțin.

Trad. după L. Tolstol  
din Rusește de  
**V. DUDU**

## Meditațiune

### Iisus din Nazaret

Iisus I O, Iisus din Nazaret, această ființă tainică, care a trăit acum 20 de secole, acest Om, care-și zicea Fiul lui Dumnezeu! Acest Om, care a trăit câțiva ani printre ai Săi, care le-a grăit cuvinte străni și adânci cuvinte pe cari ei nu le înțelegeau. Acest Iisus care a ademenit câțiva oameni de jos să-L urmeze să împartă viața Lui pribeagă, lipsită de orice folos omenesc, încât îl întrebau adeseori, când va sosi clipa stării cerești. O, Iisus, Domnul meu!

Fața Ta, ochii Tăi, gura Ta, umbletul Tău, mâinile Tale, buzele Tale, strălucirea privirii Tale. Ființa Ta de om la fel cu a noastră și ființa Ta Dumnezească, Fiul omului și Fiul lui Dumnezeu! O glasul Lui! Gla-

poate mișca masele, pe cari puțin le interesează adevărul științific, ca și adevărul în general. Trăim într'o epocă croatoare de mit. Dar singurul rasism serios, care a existat în istorie, este rasismul evreesc. Unirea religiei cu sângele și naționalitatea, credința că poporul este ales, păstrarea purității rasei — toate acestea sunt de origină veche evreiască create de evrei.

În rasismul de azi nu este nimic «arian»; «arieni» hinduși și greci au înclinat mai mult spre individualism.

Între rasismul german și cel evreesc este o diferență. Rasismul evreesc a fost universal mesianic; el a creat un adevăr religios universal.

Rasismul german este agresiv, un particularism care luptă împotriva păcii. Rasismul acesta este o descreștinare, o desumanizare, este o reînnoțire la barbarism și păgânism.

Există deasemenea și un tip de an-

tisemitism economic și politic. El are un caracter special legat de concurența și lupta pentru a predomina. Evreilor li se impută faptul că printr'o speculație rapidă, ei caută să predomine popoarele în concurența pe teren economic. Ura față de evrei, în această privință, nu fac din ei decât un țap ispășitor. O nenorocire personală este pusă în legătură cu o nenorocire istorică și țapul ispășitor este tot evreul, împotriva căruia masele sunt ridicate cu înverșunare. Terenul emoțional este pregătit totdeauna pentru rodirea unui mit despre înțelegerea iudaică universală, despre puterile tainice ale «iudeo-masonilor» etc. Mi-ași înjoși demnitățile mea de om — zice autorul — să combat «protocoalele înțelepților Sionului», care este un fals al dușmanilor evreilor, un document fabricat într'un departament al poliției. Nu sunt vinovați evreii ei noi creștinii. Rușii

s'au considerat foarte slabi în luptă — ei cari aveau un stat așa de mare cu armată, jandarmierie și poliție — iar pe evrei îi considerau foarte puternici și neînvinși în lupte — când aceștia nu aveau nici drepturile omenești cele mai umilitare, fiind în același timp și persecutați.

Pogromurile evrești nu sunt numai un păcat și neuman, dar și dovada unei mari slăbiciuni și stângăcii. Incapacitatea formează baza antisemitismului. A spune că Einstein, care a descoperit teoria relativității, ca și Freud sau Bergson sunt evrei, este a-ți arăta incapacitatea. În această spusă este ceva de plâns, este numai un mod de a lupta împotriva faptului că evreii joacă un mare rol în știință și în filosofie: Să facem noi înșine descoperiri mari pentru ca să fim învățați și filosofi mari. A lupta împotriva predominării evreilor în cultură însemnează să ne creem o

sul Lui care răpea mulțimile, care potolea furtunile, sau le deslănțuia !  
Chemarea Lui, farmecul Lui, blândețea Lui nemărginită !

Câte suflete a răpit El, El marele învingător, din clipa când a ales ca Mamă pe această fiică a Ierusalimului, asupra căreia Duhul vieții și al dragostei s'a pogorit ? !

După smeriții pescari, cari duceau o viață de sărăcie pe țărmul lacurilor din Galileea, smulși de El de lângă bărcile lor, câte suflete a mai cucerit El ? Cine va putea spune vreodată ce-au auzit în liniștea sufletului lor, acele fecioare, acei martiri, acei bărbați, acele femei, cari deodată, auziră un cuvânt pe care nici o buză omenească nu-l grăise până atunci ; un cuvânt pe care nu-l auzise vreodată până acuma, un cuvânt pe care nu-l auziau prin simțurile lor, care n'avea nici chip nici sunet, pe care nu-l auzise nicieând, care nu era legat de nici una din amintirile lor, un cuvânt *neunoscut*, neprijinit de nimeni plutind în adâncul sufletului, pe care îl umplea de tot farmecul lui, răsunând în toate tainele acestui suflet. Cine va putea grăi despre această trezire puternică și blândă, *acea deșteptare a unei ființe care crede, că trăește și deodată iese din tropeala ei, spre a merge la viață ?*

O, hii ei zăresc deodată frumusețea fără chip, fără nume, frumusețea a tot cuceritoare. Sufletul vede acele buze care au grăit, buzele stăpânului, vede dragostea Lui înfocată *care te vrea pe tine în întregime*, care nu rabdă împărțire, care te ridică, te smulge din ghiarele lumii. te ascunde, te acoperă, îți închide ochii, ca să nu cazi de ameteală... ! O, Iisuse ! Tu-mi dai viață fără sfâr-

șit, viață fără început ! Viață, care începe dincolo de clipa când El nu s'a descoperit dela începutul fără început, dela ziua veșniciei, unde nimic nu-mai dăcnește decât Dumnezeu, și tot ce se contopește în El, ca să fie oglindirea Slavei Sale, făcând parte din ea, luminând prin ea, strălucind prin splendoarea ei, devenind o închinare vie a stăpânului slăvit ? O, Iisuse... !

Ce să-ți mai spui, o, prietene ? Ce-ți scrisesem ? Ce-am înțeles ? O, dacă ai cunoaște pe Iisus, pe blândul Iisus, pe Iisus cel smerit, inima Lui cea vie, El pâinea vieții dacă ai ști ce cuprinde trupul și sângele Lui, dacă ai cunoaște dragostea Lui ! Dar ai auzit cuvântul Lui, dar ai primit o firimitură din acest cuvânt. Cu ceiaze ai primit D ta mii de oameni s'ar sătura până la sfârșitul vieții.

Prietenul meu, ai adâncit această taină ? El S'a dăruit ție și alții îl așteaptă. Ce-a revărsat El în inima ta ? Ce viață ți-a împărțit ? Ce farmec a dăruit El cuvintelor tale, ca să-L vestești pe El ? Spune-mi ce-a făcut El din tine și ce-ai făcut tu din El ? Eu L-am întâlnit în tine în ziua când m'ai luat de mână, când prin vocea ta, privirea, bătaia inimii tale, El mi s'a înfățișat. De când îl tot așteptam ! Cât am suferit prin tăcerea Lui. Și totuși El era al meu atunci, dar nu mă dăruisem lui cu inima neîmpărțită. Și ce-am ajuns acum ? Ce rămâne din mine ?

Ce sunt eu ? Destul ca să pot muri în fiecare clipă, prea mult, ca să mă pierd în El fără sfârșit. Numai cer nimic, numai doresc nimic decât pe El decât sfânta voia Lui. Iisuse, numai Tu, toate trec, numai Tu ră-

mau ! Dacă ai ști ce dragoste trăește în inima mea ! Dacă ai ști ce dragoste este închisă, în inima lui Hristos ! Dacă ai cunoaște setea lui Hristos, după sufletele noastre !

Dacă ai ști ce ascunde o singură lacrimă a lui Hristos. Înțelegi cum te iubesc ? Înțelegi până unde vreau să te răpesc în dragostea mea ? Îți scriu, ori nu-ți scriu, după cum am timp. Dar ești mereu sufletește lângă mine, mergem crescând, înaintând către lumini *mai noi, mai curate*.

Vino prietene, să creștem în Domnul ! «Advesperascit», Părăsește visurile, învechite, iată, răsar zorile veșniciei, înalță-te, către ele, umblă în lumină. Nu simți cum aerul se face mai curat, suflarea nopții mai ușoară. Duhul sfânt ne învăluie, ne strânge, ne mână, ne călăuzește.

Rămâi lângă ai tăi, e datorita. Înaintează însă către acea lepădare de sine, care-ți va înlesni trecerea dincolo de mormânt, către dragostea eternă. Dar, ce mai vorbim... tăcere !

Dumnezeu e aproape.

D. C. B. T.

## VRAJMAȘII CASATORIEI

*Căsătoria — spuneam în numărul trecut al revistei «Lumina Creștină» — încă dela origina ei a avut mulți vrajmași. Chiar Sf. Scriptură ne vorbește'n Geneza Cap. XXXVIII 1-11, despre despre Onan fiul lui Iuda ; iar în Cap. XIX 1-29 despre uratele deprinderi ale Sodomienilor, și Gomorenienilor, fapte ce aduseră asupra lor pedeapsa lui Dumnezeu.*

cultură proprie. Este ceva josnic a spune că libertatea este un teren fertil pentru evrei și nefertil pentru neevrei.

Evreii mai sunt învinovați că ei au creat capitalismul și socialismul. Dar de la această posibilitate a fost exclusă — și de cine ? — capacitatea vreunui neevreu ? Capacitatea evreilor în această privință este o proprietate creată de istorie. În evui mediu ei s'au ocupat cu cămătăria, singura ocupație care le era permis s'o exorcite.

Poporul evreu a dat tipul cămătarului și al bancherului, dar tot el a dat și tipul idealistului în privința realizării unei idei, trăind exclusiv pentru interese superioare. Dar «arieni» europeni capitaliști au existat și ei ; erau negustorii florentini.

Se spune cu ură că evreii au creat capitalismul. Pentru antisemiții ruși învinuirea aceasta constă în faptul

că evreii au deslănțuit revoluția rusească, ceace nu este adevărat.

Lenin nu a fost evreu, ca mulți alți conducători revoluționari și ca și masa de muncitori — țărani revoluționi. Pe de altă parte nu este mai puțin adevărat că evreii au jucat un rol însemnat în revoluția rusă și în pregătirea ei. Opresiunea, opresiunea naționalităților și a maselor a jucat totdeauna un rol de frunte în orice revoluție. Proletariatul a luat totdeauna parte activă în revoluții. Este un merit al evreilor că ei au luat parte la lupta pentru o ordine socială mai bună. Dar vina evreilor mai constă în faptul că ei tind să stăpânească lumea. Vina aceasta ar avea un sens moral dacă în lume ar exista un om care să nu tindă să domineze. Dar «arieni» și arienii creștinii cari mărturisesc o religie propovăditoare a unci împărății nu din lumea aceasta, au tins totdeauna spre

dominare, spre stăpânirea lumii.

Evreii n'au avut împărăția lor oricât de mică necum universală ; creștinii au avut împărății atot puternice și au tins neîncetat spre expansiune și stăpânire.

Tipul antisemitismului religios este cel mai serios și demn de toată atențiunea. Creștinii au fost antisemiți, în primul rând, din motive de ordin religios. Evreii s'au considerat o rasă blestemată numai pentru că s'au lepădat de Hristos. Antisemitismul religios este în sine un antiiudaism și antitalmudism. Într'adevăr că religiunea creștină a devenit o religie ostilă celei evreești numai de când s'a cristalizat, după ce Hristos nu a fost recunoscut ca Mesia cel așteptat de evrei. Iudaismul până la Hristos și iudaismul după Hristos — constituie un fenomen diferit din punct de vedere spiritual.

Este un mare paradox în faptul că

Nu vom număra însă printre ei pe cei cu înclinații firești spre meditație adâncă și misticism, cum sunt pustnicii din toate timpurile și călugării din creștinismul nostru și nici pe unii din aceia de care vorbește Mântuitorul în Cap. XIX 11 13 al Evangheliei după Matei, unde fiind vorba despre căsătorie, El zice: «Nu toți sunt în stare să priceapă și să facă lucrul acesta (căsătoria), ci numai aceia, cărora li este dat. Că sunt fameni, cari din pântecul maicii lor s'au născut așa; sunt fameni pe care oamenii i-au făcut fameni și sunt fameni care s'au făcut fameni pe sine, pentru împărăția cerurilor».

Odată cu instituirea căsătoriei, ca taină, în creștinism, s'au ivit și o mulțime de eretici și seitanți, cari au combătut cu înverșunare căsătoria Guosticii de exemplu și alții ca: Maniheii și Priscilianii, cari deși nu adversari ai căsătoriei, erau totuși contra nașterilor de fi, căci credeau, că prin acestea se perpetuează răul în lume ajungând — cum eru și firec — la aberațiuni și imoralități îngrozitoare și acestea, dreptconsecință a teoriilor lor.

Vedem, că chiar pe vremea Sf. Apostol Pavel existau din aceștia, căci numai așa se pot explica sfaturile ce dă el ucenicului său Timotei, așezat episcop de dândul peste comunitatea de credincioși, cum și sfaturile date Corintenilor și altor credincioși.

În veacurile următoare găsim pe Menandru, ce susținea că origina și esența căsătoriei este diabolică. Saturniu și Carpocrat susțineau la fel și ca și Rasputin din zilele noastre

propagau desfrâul, ca să se nimicească trupul, alcătuit din materia cea rea a diavolului. Secta lui Basilide trăia'n imoralitate și condamna căsătoria ca și Mareion, Tațian și Eustațienii. Despre toți aceștia, cât și despre alții, a scris Irineu în opera sa: «Adversus Haereses» (contra ereticilor).

Prodicos și partizanii lui se dedeau la orgii de așa natură, încât căsătoria nu mai avea nicio rațiune de a fi cum ne spune Teodoret, în opera sa: «Haereticorum fabularum compendium I 6». (Compendiul fabulelor ereticilor).

În evul mediu s'au ridicat împotriva căsătoriei: Catarii, Albigensii, Paulicienii și Bogomilii, iar în timpurile moderne unii dintre Rascolnicii ruși ca de exemplu Filipovenii (Pr. I Mihălcescu Dog. Sot p. 298).

Contra tuturor s'au ridicat, unii din Sf. Apostoli și toți părinții, scriitorii și învățătorii bisericesti ca: Sf. Apostol Pavel; Sf. Ignatie, în epistola sa către Sf. Policarp; Tertulian în «Adversus Marcionem II» (câtredesim) și în «Adversus Marcionem IV 25» (Contra lui Marcion); «Constituțiile Apostolice VI 11» Sf. Ioan Gură de Aur, în Omilia 21 48 asupra Genezii și în «Tratatul despre Feciorie X»; Sf. Vasile, în Omilia V-a asupra «Exameronului» (cele 6 zile ale creațiunii); Fericitul Augustin, în operele: «Adversus Secundinum manichaeum 22», (Contra maniheului Secundinus); în «De nuptiis et concupiscentia», (despre căsătorie și concupiscentia), în «De bono conjugali 18» (despre buna căsătorie) și în «De fidei operibus 7» (despre credință și fapte). Sf. Grigore Teologul, în: «Cuvântul 37»;

apoi Șinodul al VI-lea ecumenic, în canonul 13 și alții.

Revoluția franceză din 1879, cu principiile ei sunătoare, de: «libertate», egalitate și fraternitate a fost semnalul de descompunere și al multor lucruri bune, pe care omenirea le statornicise cu mari sacrificii, cum a fost, de pildă, biserica și tainele ei.

În această epocă de convulsii sociale, ținta principală a revoluționarilor de atunci, ca și a Bolșevicilor din zilele noastre, a fost Dumnezeu și Biserica. Ei au făcut din «rațiune» un cult nou și'n locul bisericilor și icoanelor, a căror nimicire integrală o doriau, au ridicat pe una din piețele Parisului, o mare statuie în persoana unei femei absolut goale, pe care au botezat-o «Rațiunea» și căreia, pretindeau ei, să se'nchine noua omenire, transformată și purificată sufletește prin revoluția lor!

Căsătoria, din taină sfântă cum este în creștinism, a fost redusă mai întâi la un libertinaj scabros, ca mai pe urmă să ajungă numai la un simplu contract civil, așa cum fuseseră ei creșcuți în teoriile extravagante ale «Contractului Social», al lui Jean Jaque Rousseau și ale altor doctrinari premergători revoluției.

Otrava svărlită de revoluția franceză atunci, încetul cu încetul și-a produs efectul printre creștini, iar divorțurile și concubinajele de astăzi nu sunt decât urmarea acelor teorii periculoase, care tind la nimicirea și dezorganizarea familiei.

Nouii vrăjmași bat la temelia căsătoriei cum vom vedea în numărul viitor.

## I. Șerboja

### MAI MULTA „ATENȚIE“

Nu se poate spune că în clerul nostru există cea mai desăvârșită «rânduială» și nici moralitatea cea mai curată, ca astfel să lumineze tuturor — după cuvântul Sf. Scripturi — nu numai cu învățătura, ci mai abilitir pilduind cu fapta și purtarea și cu atât mai puțin să poată conduce la mântuire veșnică turma credincioșilor, cu toată vrednicia sacerdotală.

Câtă sminteală produce în rândul celor mulți fapta reprobabilă a unui preot, o putem înțelege prin comparație, din îmbolnăvirea sau totală absență a ochiului nostru fizic, dela conducerea trupului, al cărui luminător și călăuzitor este. Dar cu cât mai prăbușitoare în consecințe ne a-

apariția lui Hristos, adică întruparea lui Dumnezeu în chip de om, s'a săvârșit în sânul poporului evreu.

Evreii puteau să înțeleagă cu mare greutate întruparea lui Dumnezeu în chip de om, ceace era mai ușor pentru păgâni. Dumnezeu s'a făcut om — pentru evrei aceasta era un atentat la mărirea și transcendența lui Dumnezeu. În antichitatea ebraică Dumnezeu intervine în viața omului, însă nici odată nu s'a unit cu omul, nu a luat chipul și asemănarea lui. În acest fapt constă prăpastia între conștiința creștină și iudaică.

Creștinismul este religia Dumnezeului — om și religia trinității. Iudaismul este un monoteism curat. Marea vină religioasă pe care evreii i-o aduc creștinismului este aceea că el este o trădare a monoteismului. În locul unui singur Dumnezeu apare

Treimea. Creștinii și-au bazat religia pe faptul că în istorie a apărut omul care s'a numit pe sine Dumnezeu, tiu al lui Dumnezeu. Pentru conștiința iudaică, faptul acesta era o hulă împotriva lui Dumnezeu.

Omul nu poate fi Dumnezeu; omul poate fi prooroc a lui Dumnezeu, mesia, nu însă Dumnezeu. Cel care se numește pe sine Dumnezeu nu este mesia adevărat. În această constă tragedia religioasă universală.

Cu aceste ideile lui Berdiaev atât de extravagante pe care noi însă, le reproducem după text Rusesc numai ca idei reprezentative ale unei ideologii — fără nici un comentariu — nu se termină.

de V. DUBU

pare purtarea imorală a unui preot, pentru trupul obștei creștine, căreia îi este în întâiul rând conducător spiritual.

De aici apoi, prilej de speculare îndreptățită pentru sectanții de tot felul și de răcire definitivă a puțin — credincioșilor.

Dacă la alte categorii de intelectuali și funcționari de Stat, culpele morale, ca acelea al beției și curviei se trec prea adesea cu vederea, de autoritatea tutelară imediată, și numai atunci sunt sancționați când justiția e sezizată de reclama a însăși, «dăunatului», la clerul bisericesc, a cărui misiune este în esență predica moralității, viții ca cele de mai sus trebuiesc înferate urgent și cu severitate prin înlăturarea din preoție a celui păcătos.

Astăzi, în ceasuri de grea cumpănă, care ne cere dublarea forțelor pentru consolidarea sufletească a Neamului, spre a putea rezista tentativelor vrăjmașe din afară, faptele de decădere umană ale unor preoți, sunt cel mai puternic factor de dezagregare a moralei sociale, probând totodată crasa inconștiență despre îndatorirea sfântă ce apasă pe umerii lor.

Le adevărat că păcatele lor nu pot pângări sau împușina harul divin ce le este dat, dar e tot așa de adevărat că acest har nu mai poate opera cu deplin efect printr'un mijlocitor nevrednic și asupra unui credincios ce se îndoiește pe drept de prestigiul păstorului său. Prin aceasta nu voim să micșorăm importanța preoției noastre, în sânul căreia credem că sunt mult mai numeroase acele cinstite fețe în fața cărora te poți prosterna și mărturisi cu încredere greșalele și patimele tale, și dela cari vei primi poveștele cele mai alinătoare și sigur mântuitoare. Dar, tocmai de aceea, reacțiunea tagmei preoțești trebuie să se producă spontan și necerutător împotriva exemplarelor ce o compromit.

Iar când bestiile se află încă în funcțiuni suplimentare preoției sau li s'a conferit din eroare ranguri onorifice, înalta enarhie trebuie să le retrăgă neîntârziat distincțiunile date, verificând, dacă se poate, în mod treptat, un întreg metod după care s'au făcut numiri de elemente cât se poate da slabe în parohii de mână întâia.

Const. Frâncu

„Vocea Buzăului”, anul XVI No. 33, din 28/X/1939.

## Să fie adevărat!

*Imi povestea de curând un prieten că a fost luat într'un sat contaminat de secta adventistă să facă misionarism de un mai mare frate misionar, propunându-și ca scop al acestei acțiuni, întoarcerea definitivă a acestora la credința creștină.*

*Am văzut într'adevăr dat lo gazetă de acest misionar că foarte mulți s'au lepădat de erezia lor și au revenit la biserica creștină.*

*Am crezut multă vreme că este adevărată minunea aceasta; dar întâlnirea cu acest prieten și frate mi a dat prilejul să pun la îndoială reușita acestui misionar.*

*Iată ce-mi spune prietenul meu: «Ne-am dus acolo 'n sat; misionarul a mers la casa șefului adventiștilor și s'a adresat astfel: «Mă tu ești capul zăpăciților?». Prietenul meu s'a făcut mititel și cu frică'n sân, gata să-și ia tălpășița.*

*E de prisos să mai înșirăm ce a urmat după aceasta. Oricine-și poate închipui.*

*Noi ne'ntrebăm să fie oare adevărat! In așa hal să se prezinte un misionar? și apoi să ne mintă pelu gazetă că a făcut isprăvi mari acolo, când realitatea este alta?*

*Trebuia să dea la gazetă numărul actelor de părăsirea culturii, făcute la primărie și-l credeam.*

*Pdnă una alta, ar trebui să lase locul unuia capului, și să treacă la bancă să'nvețe Sf. Scriptură, că misionarismul se face cu acea regulă de aur a creștinismului care câștigă și inimile cele mai împietrite «iubirea», chiar și de vrăjmași.*

*De ce nu spune adevărul la gazetă și ne intoxică cu laude.*

*Să fie oare adevărată întâmplarea aceasta? Așteptăm.*

Gh. G.

## Mergi de fă și tu asemenea

... este porunca divinului nostru Mântuitor, dată și astăzi ficăruia dintre noi.

Este porunca iubirii către aproapele, este porunca milostivirii și mângâierii.

«Mergi de fă și tu asemenea», spune Iisus unui mare învățat al Legii, care-l întreată, vrând să se îndrepteze pe sine, — după ce și manifestase dorința de a moșteni împărăția cerului, — «cine este a-

proapele meu?»; iar Iisus îi spune pilda aceasta:

«Un om cobora din Ierusalim în Ierihon, pe cale-i ieșiră tâlharii înainte, îl schingiuiră, îl desbrăcară, îi luară tot ce avea și-l lăsară abia viu în drum.

Trecu un preot pe cale — un cunoscător al voinții Dumnezești — dar ca să nu se spurce, ocolește pe marginea cealaltă a drumului.

Trecu un levit, zelos, cunoscător al slujbelor dela templu și al jertfelor, se uită, vede pe muribund dar își vede mai departe de drum.

În sfârșit al treilea trecător este un Samaritean — socotit de Iudei — păcătos, netrebnic, necredincios și spurcat.

Apropiindu-se de muribund, nu socotește dacă este Iudeu, ci făcându-i-se milă, toarnă vin și untdelemn pe răni le leagă cu o fășie ruptă din cărpele ce avea în traistă, îl urcă pe dobitocul lui, îl duce la un han, îi dă de mâncare ca să-și vie în fire; iar la plecare îi dă doi dinari hangiuului, zicându-i să poarte grijă de el și ce va mai cheltui îi va plăti la înapoiere».

Care dintre acești trei-ți se pare a fi aproapele celui căzut în tâlhari? Întreabă Iisus pe legiutor. Legiutorul constrâns prin aceasta de a recunoaște fapta Samariteanului zice, cu oarecare sfială — dându-și seama că omul milos era de alt neam — «cel ce a făcut milă cu dânsul. Iisus îi poruncește: «Mergi de fă și tu asemenea».

Ce poruncă sublimă, câtă curățenie morală presupune îndeplinirea ei pentru cunoașterea apropielui și arvunirea împărăției cerurilor! Mila, față de cel ce pătimește și are nevoie de ajutor. «Chiar și dușmanu-ți, are nevoie de tine, chiar de nu te roagă, e cel dintâi dintre cei ce ți sunt aproape». Samariteanul n'are nicio legătură cu cel căzut în tâlhari, dar el nu se'ntreabă de lucrul acesta și nici că orașul este departe, dupăcum de altfel nici socotește că de ar rămâne lângă el «ar putea cădea și el în tâlhari sau ar putea fi luat drept pârtaș la nelegiuire».

«Samariteanul e plin de atâta dragoste și milă față de un om necunoscut, în cât noi cari nu ajutăm pe confrății noștri în nenorociri mai mari, nici nu ne puteam da seama despre lucrarea tainică din flința Samariteanului milostiv. Mai nenorociți decât cel căzut între tâlhari, sunt azi,



cei căzuți în păcate, cari sunt mai cumplite decât aceia, fiindcă pe lângă toată prada avutului și rănille trupului, acestea rănesc sufletul și-l lasă să zacă în «prăpastia, necucernicieii».

Să nu trecem pe lângă o astfel de nenorocire nepăsători, gândindu-ne că «aceasta se cuvine a o face alții», nu întreba de ce pregetă alții și nu ajută pe muribund — ori necăjit. —

Fă ca Samariteanul, care n'a întrebat nimic ci de'ndată ce l'a aflat pe nenorocit, ca pe o comoară ce-o găsisse'n drum, a pus mâna, i-a uns rănille, i le a legat și l-a urcat pe dobitocul lui ducându-l spre o casă de'ngrijire, fără s'aștepte a face lucrul acesta alții.

Eră comoara lui, comoara aceia care-i arvunea împărăția cerului. *Au tu iubite frate «dacă ai vedea pe pământ o bucată de aur, ai aștepta s'o ridice altul, ori te-ai grăbi s'o iei tu cel dintâiu spre a mări comoara ta»?* Grăbește-te tu cel dintâi, nu aștepta la altul, să'ngrijești pe cel sărac și nevoiaș. Toarnă pe rănille sufletului celui păcătos «unt, delemnul învățaturii creștinești-leagă-l cu blândețe și vindecă-l cu răbdare, punându-i frâu la calea lui cea rea; și ai dobândit cea mai mare comoară în cer și singura care stinge'n tine multe pete ale păcatului». Vei face tu așa?

«Cine dă săracului, pune capăt foamei; spunc Sf. Ioan Gură de Aur, cine îndreptează pe păcătos pune capăt necucernicieii. Unul mângâie sărăcia, cela-lat oprește prihana. Unul slobozește trupul dela răutate, cela-lalt răpește sufletul dela iaș.

Vezi, eu ți-am arătat, cum poți să câștigi o comoară, nu pierde deci acest câștig». Nu pregeta deci a te îngriji de mântuirea celor rătăciți, oropsiți, necăjiți și sârmani nenorociți. Ascultă glasul conștiinței tale, care-ți zice în fiecare minut: «mergi de fă și tu asemenea».

Mergi de fă și tu milă cu aproapele tău oricine ar fi el, căci mila este cel mai temeinic răvaș pentru primirea în împărăția cerurilor».

G. G.

## O MASURA DREAPTA

Citim în ziarul «România» din 8 August 1939, o știre care a fost difuzată și la Radio că: «Ministerul Cultelor, observând că nu

i se respectă ordinul prin care cerea ca atunci când i se comunică o numire sau transferare de preot diacon sau cântăreț, să i se înainteze extrasul procesului verbal al consiliului eparhial prin care s'a luat hotărârea, a dispus că:

În viitor nu va mai recunoaște nici o numire și nici o transferare de personal bisericesc, dacă nu i se vor înainta în original întregul dosar al numirii, și anume: publicația locurilor vacante, cererile, eventualele contestații și încheerea consiliului eparhial aprobată de Chriarh.

Este o măsură ce bucură mult preoțimea care este dornică întotdeauna de a vedea că în biserica creștină domnește dreptatea pe care o propoveduește din ușa altarului.

## Se întreabă: Se răspunde

Două sunt modurile, în care se săvârșește de către preoți sfințirea darurilor.

Unii preoți, se conduc în sfințirea darurilor de litera liturghierului, astfel: În timp ce la strană se cântă «Pre tine te laudăm ș. c. l.» liturghisitorul zice mai întâiu rugăciunea de chemare a Sf. Duh: «Încă aducem ție Doamne, această slujbă cuvântătoare și fără de sânge, și cerem și ne rugăm și ne cucerim: trimite Duhul tău cel sfânt preste noi și preste aceste daruri ce sunt puse înainte»; apoi troparul ceasului al treilea «Doamne cela ce ai trimis pe prea sfântul tău Duh în ceasul al 3-lea, Apostolilor tăi...» însoțit de stilurile respective, după care imediat se zice cuvintele prefacerii, «și fă adică pâinea aceasta, cinstit trupul Christosului tău...» «Iar ce este'n potirul acesta cinstit sângele Christosului tău...» «Prefăcându-le cu Duhul tău cel sfânt».

Alți preoți, fac sfințirea darurilor, având în vedere metoda logic al Sfințelor Canoane și vechia practică bisericească, astfel, se zice întâiu: troparul ceasului al 3-lea, cu stilurile respective de 3 ori; apoi rugăciunea de chemare (trimitere) a Sf. Duh și

după aceia cuvintele prefacerii sfințelor daruri.

Nedumerit de această practică deosebită și mai ales de prima, care așa cum este așezată în toate liturghierile oficiale, la Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur și a Sf. Vasile cel mare, întreprupe oarecum legătura și înțelesul cuvintelor trimiterii Sf. Duh și ale prefacerii Sf. Daruri, având troparul ceasului al 3-lea între ele, am cercetat tot ce am avut la îndemână în biblioteca mea și am aflat că:

În cele mai vechi liturghii — Clementină și a Sf. Iacov — se găsesc cuvintele trimiterii Sf. Duh și prefacerii Sf. Daruri, lipsind troparul ceasului al 3-lea, Liturghisitorul zicea: «pe Duhul tău cel prea sfânt, trimite-l Doamne preste noi și preste darurile acestea... și să facă pâinea sfânt trupul Christosului tău... și potirul acesta, sângele Christosului tău...».

Ciril al Ierusalimului în Cateheza V mistag. vorbind de trimitere și prefacere, nu amintește de troparul ceasului al 3-lea.

Sf. Ioan Gură de Aur și Sf. Vasile cel mare au alcătuit rugăciunea trimiterii Sf. Duh în legătură cu cuvintele de prefacere, fără troparul ceasului al 3-lea.

În liturghierul grecesc ediție din 1912, troparul ceasului al 3-lea nu există.

Romano-Catolicii socot că troparul ceasului al 3-lea n'are loc în actul sfințirii.

Incheiu cercetările cu tâlcuirea Canonului 19 al sinodului dela Laodicea, din Pidalion, unde în notă — autorul — spune, la pag. 221, astfel:

«Și cea mai de pre urmă dau știre că tetradiile (caieturile sau filadiile) cele mai vechi și cărțile liturghiilor, în vremea sfințirii Dumnezeștilor la Taine, aceasta nu o au: «Doamne celace pe prea Sfântul tău Duh: nici stihurile ei îndată după ce zice: Și trimite pe Duhul tău cel Sfânt preste noi, și preste Darurile acestea ce sunt puse înainte, au pe: Și fă adică pâinea aceasta și celelalte: Că oarecarii mai noi au adaos oarecum pentru evlavie, (Troparul) și Condacul pogorării Duhului Sfânt și stihurile) care nici loc au aeolo iară de voiește ei-neva a le zice de obicei trăgându-se, zică-le înaintea rugăciunii acesteia: «Încă aducem ție cuvântătoare slujirea aceasta...»

(Va urma) Pr. Gh. Georgescu

## Cronica internă

### Banul discosului

Sf. Mitropolie a Bucovinei, cu ordinul No. 8612/939 face cunoscut că pentru a feri bisericile de spargeri, parohiatele au datoria să le păzească.

Totodată p. c. parohi sunt datorii a se conforma unor dispozițiuni anterioare, cari prevăd păstrarea în casa bisericii numai a sumei necesare cheltuelilor curente; nu mai mult.

(Foaia oficială a Mitropoliei Bucovinei No. 10/1939).

### Serviciul divin

Aceeași sf. Mitropolie cu ordinul No. 8914 din 1939 dispune următoarele în privința serviciului divin:

a) Sf. Liturghie se va oficia în Duminici și sărbători, în timpul dela 1 Mai până la 1 Octombrie, de la ora 9, iar în timpul dela 1 Octombrie până la 1 Mai dela ora 9 jum.

La orașe, Sf. Liturghie va începe vara și iarna la ora 9 jum.

În regiunile de la munte se va oficia cu o jumătate de oră mai târziu (9 jum. și 10).

b) Vecernia spre Duminici și sărbători se va săvârși, vara la ora 19 (7), iar iarna la ora 17 (5). În Duminici și sărbători, acest serviciu se va face vara la orele 16 (4) și iarna la orele 15 (3). La munte, oficierea se va face cu o oră mai de vreme.

Aceste dispozițiuni intră în vigoare de la data de 1 Octombrie a. c. (Idem).

### Predarea Parohiilor

Pentru predarea și primirea unei parohii se va întocmi inventariul necesar, conform legii, absolut complet, pentru ca să nu se înstrăineze ceva din averea bisericii.

În procesele verbale să se treacă toate lipsurile pentru a fi urmărită cea vinovată. (Idem). Credem că este o măsură foarte bine venită, însă cu o singură condiție: Să se precizeze răspunderile și să fie urmărită vinovăția fără întârziere. (Idem)

### Întreținerea bunurilor bisericesti

Biserica, dependentele ei și cimitirul trebuie să fie totdeauna în bună stare.

Dacă un preot demisionează sau se transferă, nu i se va da convenita deslegare, până ce mai întâi nu va preda în regulă și în bună stare, bunurile bisericesti.

Pr. Protoerei sunt direct responsabili de îndeplinirea acestei dispozițiuni. (Idem)

Acolo unde nu există râvnă, cel în cauză se va conforma, — cel puțin din interes, cu prilejul mutării sau demisionării. — dispozițiunile de mai sus și dispozițiunea va deveni o obișnuință cu timpul, pentru ca mai apoi să se transforme într'un punct de onoare.

### Rangurile bisericesti

Se acordă numai acelor cari au depus o activitate pe care o pot dovedi; nu se ține deci seamă de vârstă și de anii de serviciu, ci de ceace s'a realizat pe teren bisericesc, de către cel propus. (Idem).

### Lectura preoților

Pr. Protoerei sunt poțiti să cerceteze ce anume se țin pe preoții, îndemnându-i

să citească multe alte cărți folositoare, pe lângă cele trimise de mitropolie.

Despre cele constatate va raporta prin procesul verbal de inspecție. (Idem)

V. D.

În ziua de 18 Oct. s'a instalat la „Casa de economie credit și ajutor a clerului ortodox român” un nou consiliu de administrație, compus din: Preoții Chiril Popescu București președinte; pr. Leon Dumitrăchescu vicepreședinte; membrii pr. Nicon Popescu, Buc. d. prof. I Gh. Savin, Pr. Gh. Vlad-Roman, Pr. D. Rădulescu Buc. Z. Datulescu și Marin I. Predescu București.

Reproducem din ziarul „Curentul” dela 6 XI. 1939 următoarele: „Consiliul de administrație al Casei de economie, ajutor și credit a clerului ortodox, aduce la cunoștința membrilor, preoți și cântăreți din țară, că împrumuturile pe termen scurt se aprobă de comitetul de direcție, iar sumele se expediază prin mandat poștal în cel mult patru zile după înregistrarea cererilor la Cassă.

Împrumuturile pe termen lung, cu asigurare, se aprobă de consiliul de administrație, în limita fondului disponibil.

Membrii Casei sunt rugați să nu se mai deplaseze la București, pentru a-și susține cererile de împrumut, întrucât aprobările se dau fără întârziere și în strictă conformitate cu legea.

Împrumuturile pe termen scurt se dau până la o sumă egală cu de opt ori salariul bugetar pentru membrii cari au vechimea de 10 ani și se restituie în cel mult doi ani, în rate lunare care să nu treacă de jumătate din salariul celui împrumutat. Cererile se vor trimite pe adresa Casei str. Maria Roșetti, 63, București.

G. G.

P. S. Patriarh Nicodim, a îndatorat cu cenzura presei bisericesti, pe D-nul Profesor Dr. D. G. Boroianu și Păr. P. Partenie, Directorul Seminarului Central.

(Viitorul Nr. 19 — 20 Oct. 1939).

Ministerul finanțelor aduce cea mai categorică d. smînșire svonuilor lipsite de orice temel ce au fost puse în circulație, cu privire la presupuse intențiuni de a se crea noi impozite, de a se reduce salariile ori pensiile, sau de a se proceda la amputarea valorii monetei naționale, prin felurite practici.

## Cronica externă

**Grecia.** Ierios sindesmos afirmă că femeilor și fetelor le este interzis de a mai cânta în corurile bisericesti. Preoții sunt responsabili de respectarea acestei dispozițiuni. (Glasnik, No. 14, 1939, Belgrad)

— Ministerul instrucțiunii a dispus ca elevii să meargă la biserică în grup și să asculte slujba în tăcere, mai ales în timpul cetirii sf. Evangheli și la eşirea cu sînțele daruri. (Idem, No. 17)

— Arhiepiscopul Atenei a interzis predicatorilor improvizați de a predica poporului, ca să nu se producă vre un răscol. (Idem).

V. D.

## Cărți și reviste

● A apărut în editura librăriei Teologice București Vol. I și II din „Isvoarele Ortodoxei” Vol. I „Dogmatica” de Sf. Ioan Damaschin și Vol. II „Comentar la Psalmi” de Sf. Vasile cel Mare, traduse de Dr. D. Fecioru și Pr. Ol. N. Căciulă vor urma până la complectarea numărului de 60 opere traduse din părinții și scriitorii bisericesti, într'un period de 5 ani.

Era un lucru necesar de care teologia ortodoxă a dus lipsă până acum.

Le recomandăm cu dragoste preoților, adresându-se pentru orice informații în Str. 11 Iunie Nr. 12, București.

● Tot în editura Librăriei Teologice a apărut „Spovedania și Duhovnicia”, de Pr. P. Vintilescu Decanul facultății de Teologie din București. Interesează foarte mult pe preoți și nu trebuie să lipsească din biblioteca nici unui duhovnic.

● „Viețile Sfinților” Vol. V prelucrate de valorosul scriitor Al. Lascarov-Moldovanu, apărut în editura „Cugetarea” Str. Popa Nan 21 Buc. IV. Lucrarea bine întocmită și de folos pentru orice bun creștin. O recomandăm cu toată dragostea.

● „Păstorul Tutovei”. Anul II, Nr. 6 Iunie 1939 Revista Asociației preoților din Jud. Tutova, cu un bogat sumar: Articole, recenzii, cronică internă și externă.

Felicităm calduros comitetul de conducere.

● „Căminul” revistă creștină pentru familie, Anul XV. Nr. 9—10 Sept.-Oct. 1939; cu un sumar foarte interesant: articole, cronică, note, fapte și însemnări. Cinstite comitetului de conducere, că are în frunte pe bunul mînuitor al condeului Pr. Ec. Petru Gh. Savin.

● „Renașterea”, revistă de cultură creștină și viață Bis. Ortodoxă. Organ al soc. „Renașterea” din Oltenia Anul XVIII No. 11 Noembrie 1939; cu un bogat și interesant sumar: Articole, recenzii, cronică externă și internă, comunicări. Este o revistă ce merită multă atențiune, fiind condusă de un comitet redactor și diriguitor în frunte cu P. S. Episcop Locotenent Irimen; e întocmită cu multă pricepere, zel și devotament.

G. G.

### Cuprins:

- 1) Întru mulți ani Măria Ta!
- 2) Conștiința misiunii preoțești Pr. C. Frâncu
- 3) Berd aev Nic. Hristianstvo i antisemitism trad. de V. D.
- 4) Milostenia este cheia cerului Tol. N.
- 5) Nepotism și favoritism
- 6) Mânia trad.
- 7) Iisus din Nazaret Meditațiune de
- 8) Vrajinașii Căsătoriei
- 9) Mai multă „atenție”
- 10) Să fie adevărat
- 11) O măsură dreaptă
- 12) Mergi de fă și tu asemenea
- 13) Se 'ntreabă se răspunde
- 14) Cronică internă, externă cărți și reviste